

Amagermuseets køkkenhave.
Foto Lone van Deurs, 2019

Selskabets aktiviteter 2019

Haven i byen

Sæsonens overskrift "HAVEN I BYEN" er et nærmest udtømmeligt emne; hvor der bor mennesker, skabes der haver, så selvfølgelig er og var haver og byer til alle tider knyttet tæt sammen. Igennem tiden i mange meget forskellige udformninger og henvendt til mange forskellige brugergrupper.

Emnet er i løbet af året blevet bredt belyst gennem foredrag og udfugter.

Forårets foredrag

I tilknytning til generalforsamlingen i marts måned fortalte etnologerne Helle Ravn og Peter Dragsbo, som bl.a. er forfattere til bogen "Havebyen", om den nye boligbevægelse der blev startet i 1890'erne af Ebenezer Howards som erstatning for slumboligerne og et forsøg på at skabe en helt ny boform, som tog udgangspunkt i fællesskabet og selvforsyningen. Ikke en by med haver, men byen som en have. Pænt og nydeligt skulle det være og dertil selvbærende, hvor fællesskabet blev vægtet højt. Vi blev grundigt præsenteret for både hovedprincip-

Amagermuseets køkkenhave. Foto Lone van Deurs, 2019

En have i Dragør. Foto Lone van Deurs, 2019

perne samt en række eksempler fra både ind- og udland. Egentlig er en haveby en delvis upågtet boform, som rummer mange kvaliteter, som slet ikke kan findes i moderne højhusbyggeri.

I april måned var det Trine Smith, der fortalte os om Dragør, den specielle byplan og de lange rækker af lave gule huse med bittesmå haver og brolagte gader og stræder. Vel egentlig også en haveby, skønt den ikke helt passer ind i Ebenezer Howards principper for haveby-ideen.

Sommerudflugter

Claus M. Smidt øste ud af sin enorme historiske og kunsthistoriske viden og viste os Billedhuggerhaven ved Charlottenborg. Den sidste rest af den engang meget store have. Frederik II lod bygge en reberbane, Københavns første Botaniske Have lå her, Thorvaldsen havde udsigt til den fra sin bolig, det hele lige bag ved Kongens Nytorv. En hemmelig perle, en byhave fra en svunden tid.

Christiania, som med rette kan kaldes en haveby, skønt en anderledes en af slagsen, var målet for Selskabets næste sommerudflugt. Nils Vest og Britta Lillesø, som er nogle af Stadens pionerer, inviterede os indenfor i mange overraskende store og velpassede haver og fortalte om christianitternes indsats for at gøre et goldt og forurennet militær-område til en haveby. Rundvisningen sluttede i Niels og Brittas overdådige rosenhave.

Botanisk have ved Charlottenborg

Claus M. Smidt holder foredrag i Billedhugerhaven.
Foto Lone van Deurs, 2019

Sommertur på Christiania. Foto Lone van Deurs, 2019

Amagermuseets fine have. Foto Lone van Deurs 2019

Hollænderne bragte megen gartnerkunst og havekultur med sig, da de slog sig ned i Store Magleby. Den historie blev fortalt af Tina Overgaard på Amagermuseet; mange nye kålsorter, rækkesåning, gødskning og tulipaner var noget af alt det nye, som vi fik lært af de flittige og dygtige amagerbønder.

Besøg i Dragør som modstykke til Hollændernes bondeby sluttede dagen. Mange døre ind til bittesmå haveparadiser blev åbnede for os. Haverne var fortællinger om planteglæde og gartnerviden blandet med flid og viden.

Sidste sommerudflugt gik til "den engelske haveby" i Brønshøj, hvor arkitekterne Birgitte Degener og Grethe Pontoppidan viste og fortalte. Boligselskabet AAB's formand i 1922, Jens Chr. Jensen, også kaldet Christian "Bolignød" var drivkraften i forbindelse med at få bygget de fine, stilfærdige boligblokke. Arkitekten var Niels Laurits Gotenborg, som havde været medarbejder hos Anton Rosen, han formåede at skabe enkle og funktionelle boliger. På trods af en højdeforskel på 9 meter fra vest til øst fik han løst bebyggelsesplanen meget elegant.

Der var små haver til alle boliger og dertil en stor fælles grønning med direkte adgang til et lille mosehul, nu Brønshøjparken.

Efterårets foredrag

Som afslutning på årets tema bød Inger Tolstrup os i indenfor i kolonihaverne, som jo også er en del af de fleste byers store grønne områder. Værdien af at have adgang til et stykke jord og dermed få mulighed for at plante, så, pleje og høste blev blandt andet fortalt gennem oplæsning af ældre kolonihavefolks rørende beretninger. Fortællingerne blev suppleret med fotos af kolonihavestemninger fra tidligere tiders pyntelige søndagsanlæg til fantasifulde lysthuse med både kuppel og spir.

